

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМАТИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ ЗАРУЧНИКА АБО ВИКРАДЕНОЇ ЛЮДИНИ

СИЛЕНКО Анастасія Володимирівна - аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

**УДК 343.98
DOI 10.32782/EP.2021.3.32**

У статті підкреслено, що нагальним і своєчасним є питання про криміналістичне забезпечення діяльності з виявлення та досудового розслідування такого кваліфікованого різновиду вбивства як умисного вбивства заручника або викраденої людини шляхом формування відповідної окремої криміналістичної методики. З'ясовано, що теоретичним підґрунтям указаної діяльності є з'ясування стану наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої людини шляхом здійснення аналізу наукових напрацювань фахівців з галузей кримінального права, кримінології, кримінального процесу та криміналістики. Здійснено аналіз стану та рівня вирішення питань, пов'язаних з урегулюванням теоретичних і практичних засад кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, організації та реалізації діяльності із запобігання, протидії та досудового розслідування кримінальних проступків і злочинів, формування групових, видових і підвидових криміналістичних методик. Зосереджено увагу на особливостях кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи загалом і умисних вбивств (загальних і кваліфікуючих) зокрема. Здійснено огляд стану дослідження питань, пов'язаних із розслідуванням вбивств, зокрема заручника або викраденої людини, на монографічному рівні (дисертації, монографії), у наукових статтях і доповідях (у періодичних виданнях, матеріалах конференцій, семінарів, круглих столів, симпозіумів тощо), у науково-практичних виданнях (науково-мето-

дичних і методичних рекомендаціях, науково-практичних і практичних посібниках). Встановлено, що напрацювання про особливості розслідування вбивств заручника або викраденої людини є фрагментарними та в повній мірі не вирішують проблематики, пов'язаної з формування відповідної окремої криміналістичної методики.

Ключові слова: криміналістична методика, вбивство заручника або викраденої людини, кримінальні правопорушення проти життя особи, досудове розслідування, теоретичне підґрунтя, наукова розробленість.

Постановка проблеми

Україна є правовою та соціальною державою. Це означає, що в нашій державі «визнається і діє принцип верховенства права» (ст. 8 Конституції України), а також, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю». Більше за все, відповідно до ст. 3 Основного Закону України «права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [1]. Це означає, що держава не тільки закріплює та визнає права і свободи людини, а й охороняє їх від порушень, а у разі їх порушення – вживає всіх заходів з їх поновлення та притягнення винних осіб до юридичної відповідальності.

Одним із природних і невід'ємних природних прав людини є право на життя. Згідно зі ст. 27 Конституції України «ніхто не може бути свавільно позбавлений життя» [1]. Указане право породжує релевантний обов'язок у держави, який полягає у зобов'язанні захищати життя людини. Крім того, відповідно до ст. 29 цього ж нормативно-правового акта «кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність» [1]. Названі права є не просто декларативними, а дійсно в державі вироблено дієвий механізм з їх реалізації. Зокрема, у разі порушення названих прав, у нашій державі передбачений порядок реагування уповноважених державних органів і притягнення винних осіб до відповідальності. Так, у Кримінальному кодексі (далі – КК) України законодавець визначив різноманіття складів кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, проти волі, честі та гідності особи. Приміром, закріплено склади таких кримінальних правопорушень, які посягають на життя та волю особи, та санкції за їх учинення. Мова йде про умисне позбавлення особи життя (ст. 115 КК України), незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України), захоплення заручників (ст. 147 КК України) тощо. При цьому в ч. 2 ст. 115 КК України визначено кваліфікуючі ознаки умисного протиправного заподіяння смерті іншій людині, серед яких є умисне вбивство заручника або викраденої людини (п. 4). З наведеного помітно, що законодавець в якості кваліфікуючої ознаки умисного вбивства передбачає попереднє захоплення особи як заручника або її викрадення. Тобто спочатку злочинець учиняє діяння, передбачені ст. 146 чи ст. 147 КК України, а згодом убиває викрадену особу чи заручника [2]. Тому вказані кримінальні протиправні діяння вочевидь вирізняються особливою суспільною небезпекою, що, своєю чергою, потребує підвищеної уваги з боку правоохоронних та судових органів. Зокрема, органи досудового розслідування повинні посилено виконувати свої повноваження зі встановлення особи злочинця, збирання доказової бази, достатньої та необхідної для притягнення винної особи до

кримінальної відповідальності та призначення покарання згідно з мірою її вини.

Вищенаведені обставини підкреслюють актуальність питання про криміналістичне забезпечення діяльності з виявлення та досудового розслідування такого кваліфікованого різновиду вбивства як умисного вбивства заручника або викраденої людини. З огляду на що слід дослідити особливості механізму вчинення вказаного різновиду злочинів і сформувані з їх урахуванням криміналістичні рекомендації щодо організації та планування розслідування вказаних злочинів, алгоритму вирішення ситуативно зумовлених тактичних завдань на кожному з етапів розслідування, налагодження взаємодії в кримінальному провадженні, підготовки, проведення та фіксування окремих процесуальних дій задля збирання повної й якісної доказової бази тощо. Результатом указаної кропіткої та ресурсозатратної діяльності є формування відповідної окремої криміналістичної методики. В нашому випадку мова йде про побудову методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини.

Аналіз останніх досліджень

Питання запобігання та протидії злочинності, особливо у сфері посягання на життя особи, а також теоретичні та практичні засади формування відповідних групових, видових і підвидових методик розслідування завжди породжували жвавий інтерес з боку наукової спільноти. Як приклад, окреслені проблемні питання в своїх напрацюваннях висвітлюють В.П. Бахін, І.В. Борисенко, О.Ю. Булукуков, В.М. Гузей, П.М. Зубаков, В.О. Коновалова, А.І. Кунтій, Я.В. Орловський, О.С. Саїнчин, А.О. Шульга й інші. Проте, не заперечуючи дійсно цінний і вагомий внесок у криміналістичну науку та практику з розслідування вбивств указаних науковців, доводиться констатувати, що багато питань досі не втрачають своєї актуальності й залишаються невирішеними. Зокрема, не дивлячись на різноманіття видових і підвидових методик розслідування вбивств, у криміналістичній методиці не сформована методика розслідування вбивств заручника або викраденої особи.

Тому метою представленої праці є з'ясування стану наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої особи.

Виклад основного матеріалу

Вирішення будь-якої наукової проблеми завжди розпочинається з вивчення стану її розробленості, аналізу сформованих наукових підходів до її вирішення. З огляду на що формулюються мета та завдання наукового дослідження, насамперед ті, які потребують адекватної наукової й праксеологічної інтерпретації [3, с. 147], визначаються шляхи та методи їх вирішення. У цьому контексті повністю поділяємо думку вчених про те, що «будь-яке наукове дослідження базується на аналізі наукових позицій до вирішення обраної проблематики та «систематизації теоретичних здобутків» [4, с. 183] у цій галузі знань. Відповідно дослідження будь-якої проблематики повинно бути цілеспрямованим, послідовним, методичним і всебічним. При цьому всі зроблені висновки мають бути науково обґрунтованими, а значить базуватися на аналізі різнобічних наукових підходів до вирішення обраної проблематики дослідження. Але це складно, а то й взагалі неможливо, зробити без попереднього вивчення стану наукової розробленості предмету дослідження» [5, с. 239–243; 6, с. 222–226; 7, с. 58–61].

Тому вважаємо за необхідне розпочати діяльність з формування методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини саме зі з'ясування стану наукової розробленості питань кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я загалом і вбивств зокрема, техніко-криміналістичного, організаційно-тактичного та методичного забезпечення розслідування вказаних правопорушень. У цьому контексті погоджуємося з твердженням, що саме огляд джерел дає можливість визначити новий напрям наукового дослідження, його значення для розвитку науки і практики, актуальність теми. Проте не слід обмежуватися тільки оглядом джерел і тим паче допускати виключно запозичення матеріалу. Основною ціллю огляду

джерел з проблематики, яка вирішується, є «обдумування знайденої інформації і вироблення власної концепції» [8, с. 77].

Разом із тим з'ясування стану наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої особи не повинно бути хаотичним і неупорядкованим. Тому слід до такої розумової діяльності підходити виважено. Це означає, що така діяльність повинна бути систематизованою. Відповідно окреслення сформованих наукових підходів до постановки та вирішення проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої особи, а також визначення рівня вирішеності досліджуваних питань повинно відбуватися згідно з чітким і зрозумілим критерієм для систематизації наукових праць з відповідної галузі знань.

Ураховуючи природу кримінальних правопорушень проти життя особи та діяльності з їх виявлення та розслідування, очевидним є вибір наукових напрацювань з галузей наук кримінально-правового циклу, а саме: кримінального права, кримінології, кримінального процесу та криміналістики. Крім того, керуючись логічним правилом «від загального до окремого», з'ясування стану наукової розробленості проблем розслідування вбивств заручника або викраденої особи слід розпочати з аналізу стану та рівня вирішення питань, пов'язаних з урегулюванням теоретичних і практичних засад кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, організації та реалізації діяльності із запобігання, протидії та досудового розслідування кримінальних проступків і злочинів, формування групових, видових і підвидових криміналістичних методик, а згодом зосередити більше уваги особливостям кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи загалом і умисних вбивств (загальних і кваліфікуючих) зокрема. З цією метою необхідно здійснити огляд стану дослідження окреслених питань на монографічному рівні (дисертації, монографії), у наукових статтях і доповідях (у періодичних виданнях, матеріалах конференцій, семінарів, круглих столів, симпозіумів тощо), у науково-практичних виданнях (науково-мето-

дичних і методичних рекомендаціях, науково-практичних і практичних посібниках).

У кримінально-правовій науці значна увага приділяється дослідженню «розуміння кваліфікації в доктрині кримінального права», аналізу «суттєвих, змістових, структурних та функціональних особливостей кваліфікації», визначенню її поняття [9; 10, с. 171–175; 11, с. 123–128; 12, с. 128–137], а також кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи [13] загалом і вбивств [14; 15; 16, с. 246–254; 17, с. 123–128; 18, с. 48–51; 19] зокрема. Кримінологи також не оминули своєю увагою питання про кримінологічну характеристику та детермінанти кримінальних правопорушень, у тому числі вбивств, а також їх запобігання [20–24].

Проте з огляду на те, що з'ясування стану наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої особи є однією із теоретичних передумов формування відповідної окремої криміналістичної методики, у представленому дослідженні зосередимося більше на висвітленні сформованих наукових підходів у криміналістичній науці до вирішення загально-теоретичних і праксеологічних засад криміналістичного забезпечення розслідування кримінальних правопорушень загалом і такої їх різновиду як вбивств зокрема.

Чимало вчених протягом своїх наукових пошуків хоча б раз приділяли свою увагу криміналістично-методичному забезпеченню розслідування кримінальних правопорушень. Наприклад, В.В. Тіщенко, Б.В. Щур визначають теоретичні та практичні основи методики розслідування злочинів [25; 26]; В.А. Журавель на монографічному рівні комплексно та синергично розкриває сутність та значення криміналістичної методики, висвітлює засади не тільки формування, а й реалізації криміналістичних методик [27]. Вагомим внеском у розвиток криміналістичних методик є сформована В.В. Тіщенком концепція технологізації як злочинної, так і слідчої діяльності [28], яку в подальшому розвивали багато вчених [29; 30; 31, с. 157–161]. Не менш важливими у контексті не тільки розроблення, а й реалізації сформованих криміналістичних мето-

дик безпосередньо під час здійснення досудового розслідування є визначені вченими шляхи адаптації методик розслідування окремих видів, груп кримінальних правопорушень до поточних потреб практичних органів [32, с. 5–13; 33, с. 102–107].

Щодо формування групових і видових (підвидових) методик розслідування кримінальних правопорушень проти життя особи, то багато науковців здійснювали, при цьому часто успішні, спроби побудувати актуальні окремі криміналістичні методики. Приміром, В.В. Тіщенко формує концептуальні основи розслідування корисливо-насильницьких злочинів [34]; О.С. Саїнчин визначає напрями, засоби та методи розкриття і розслідування умисних вбивств [35]; В.Л. Синчук указує на значення та особливості визначення кореляційних залежностей між елементами криміналістичної характеристики та їх використання у методиці розслідування вбивств [36]. В.О. Коновалова через призму «мистецтва розслідування» на монографічному рівні досліджує «комплекс проблем, пов'язаних з розслідуванням вбивств різних категорій, найбільш ефективні методики їх розкриття, ряд питань вперше розглядається з нових позицій, зокрема специфіка криміналістичних характеристик, ситуаційна обумовленість слідчих дій, їх типізація і т. п.» [37]. Цікавою та цінною з інформаційної точки зору є праця О.В. Мальцева, О.С. Саїнчина, О.С. Сотули, в якій учені комплексно, а саме з кримінально-правових, криміналістичних і психологічних аспектів, формують рекомендації стосовно кваліфікації та розслідування умисних вбивств [38].

Останнім часом усе більше науковців на монографічному рівні висвітлюють особливості виявлення та досудового розслідування окремих різновидів убивств, зокрема: вбивств на замовлення [39]; вбивств, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями [40]; вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті [41]; вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання [42]; вбивств із розчленуванням трупа [43] тощо. Однак немає жодного монографічного дослідження

методики розслідування такого різновиду умисних вбивств як убивств заручника або викраденої людини. Зустрічаються окремі наукові статті присвячені кримінально-правовим і криміналістичним аспектам розслідування названого різновиду вбивств, але вони є фрагментарними та в повній мірі не вирішують проблематики, пов'язаної з формування відповідної окремої криміналістичної методики.

Висновки

Отже, нагальним і своєчасним є питання про криміналістичне забезпечення діяльності з виявлення та досудового розслідування такого кваліфікованого різновиду вбивства як умисного вбивства заручника або викраденої людини шляхом формування відповідної окремої криміналістичної методики. Теоретичним підґрунтям указаної діяльності є з'ясування стану наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої людини шляхом здійснення аналізу наукових напрацювань фахівців з галузей кримінального права, кримінології, кримінального процесу та криміналістики на монографічному рівні (дисертації, монографії), у наукових статтях і доповідях (у періодичних виданнях, матеріалах конференцій, семінарів, круглих столів, симпозіумів тощо), у науково-практичних виданнях (науково-методичних і методичних рекомендаціях, науково-практичних і практичних посібниках).

Література

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
3. Пахлеванзаде А. Теоретичне підґрунтя та наукова розробленість проблеми реалізації засади розумності строків на досудовому розслідуванні. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2018. № 2. Т. 1. С. 145–148.
4. Павлишин Б. Наукова складова техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування вбивств. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 183–187.
5. Татарин Н.М. Наукові статті як теоретичне підґрунтя дослідження організації та планування розслідування кримінальних правопорушень. *Право.UA*. 2017. № 1. С. 239–243.
6. Татарин Н.М. Визначення стану наукової розробленості як один із напрямів дослідження організації та планування розслідування кримінальних правопорушень. *Верховенство права*. 2017. № 4. С. 222–226.
7. Татарин Н.М. Щодо стану наукових досліджень проблем організації та планування розслідування кримінальних правопорушень. *Актуальні питання функціонування системи кримінальної юстиції України* : тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 16 трав. 2020 р.), С. 58–61. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20200516/article/view/tataryn.
8. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
9. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів. Київ: Юрінком Інтер, 1998. 416 с.
10. Ус О.В. Кваліфікація злочинів: сутність та поняття. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2014. № 1106. Вип. 17. С. 171–175.
11. Лугіна Н.А., Корнійчук С.Л. Щодо розуміння категорії «кримінально-правова кваліфікація». *Приватне та публічне право*. 2021. № 4. С. 123–128. DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2021.4.21>.
12. Ус О.В. Формула кваліфікації в кримінальному праві. *Право і суспільство*. 2021. № 3. С. 128–137. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2021.3.19>.
13. Зінченко І.О., Володіна О.В. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник. Харків: Право, 2019. 248 с.
14. Короленко М.П. Кваліфікація і класифікація умисних вбивств при обтяжуючих обставинах: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2002. 203 с.
15. Дідківська Н.А. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство з метою при-

ховати інший злочин або полегшити його вчинення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. Київ, 2005. 18 с.

16. Бережний С.Д., Бережний К.С. Основні підходи до визначення поняття «вбивств» в теорії кримінального права та за Кримінальним кодексом України. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2011. № 3 (39). С. 246–254.

17. Каранікола О.П. Кількісно-якісна характеристика умисних вбивств заручника або викраденої людини. *Форум права*. 2014. № 3. С. 123–128.

18. Сотула О.С. Умисне вбивство заручника або викраденої людини: компаративістські аспекти. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки*. 2015. Вип. 3. Том 3. С. 48–51.

19. Лопашук Д.І. Убивство, вчинене на замовлення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2018. 299 с.

20. Валуйська М.Ю. Кримінологічна характеристика особистості злочинців, що вчинили умисні вбивства при обтяжуючих обставинах: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2002. 205 с.

21. Бандурка О.М., Литвинов О.М. Стратегія і тактика протидії злочинності: монографія. Харків: НікаНова, 2012. 318 с.

22. Головкін Б.М. Кримінологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері: монографія. Харків: Нове слово, 2004. 252 с.

23. Кримінологічна характеристика злочинів проти життя та здоров'я особи, що вчиняються неповнолітніми: монографія / за заг. ред. В.В. Голіни. Харків: Кроссруд, 2007. 156 с.

24. Самойлова О.М. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання умисним вбивствам та умисним тяжким тілесним ушкодженням, що вчиняються особами похилого віку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2018. 233 с.

25. Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 260 с.

26. Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних

методик: монографія. Харків: Харків юридичний, 2010. 320 с.

27. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2012. 304 с.

28. Тіщенко В.В. Криміналістичні технології в теорії і практиці розслідування. *Актуальні проблеми держави і права*. 2008. Вип. 44. С. 18–24.

29. Тіщенко В.В., Барцицька А.А. Теоретичні засади формування технологічного підходу в криміналістиці: монографія. Одеса: Фенікс, 2012. 198 с.

30. Пчеліна О.В. Теоретичні основи формування та реалізації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності: монографія. Харків: ТОВ «В справі», 2017. 524 с.

31. Кочнєва А.О. Криміналістична методика розслідування злочинів: сучасний стан і проблеми розвитку. *Юридичний вісник*. 2016. № 1 (38). С. 157–161.

32. Журавель В.А. Проблеми адаптації криміналістичних методик розслідування злочинів. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2012. Випуск 12. С. 5–13.

33. Пчеліна О.В. Проблеми адаптації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності до умов розслідування конкретного злочину вказаної категорії. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2014. Вип. 6-1. Том 4. С. 102–107.

34. Тіщенко В.В. Концептуальні основи розслідування корисливо-насильницьких злочинів: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.09. Х., 2003. 51 с.

35. Саїнчин О.С. Розкриття і розслідування умисних убивств. Концептуальні і практичні основи: монографія. Одеса: Юридична література, 2004. 408 с.

36. Синчук В. Л. Кореляційні залежності між елементами криміналістичної характеристики та їх використання у методиці розслідування вбивств: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2004. 222 с.

37. Коновалова О.В. Вбивство: мистецтво розслідування. Харків: Право, 2013. 320 с.

38. Мальцев О.В., Саїнчин О.С., Сотула О.С. Теоретичні основи розслідування умисних вбивств: кримінально-правові, криміналістичні та психологічні аспекти. Психологічний портрет серійного вбивці: монографія. Ottawa: Accent Graphics Communications & Publishing, 2019. 754 с.

39. Костенко М.В. Криміналістична характеристика вбивств на замовлення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Харків, 2003. 28 с.

40. Здоровко С.Ф. Тактичні операції при розслідуванні вбивств, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Харків, 2002. 19 с.

41. Комаринська Ю.Б. Методика розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Київ, 2010. 16 с.

42. Кунтій А.І. Методика розслідування умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 220 с.

43. Борисенко І.В. Методика розслідування вбивств із розчленування трупа. Харків: Право, 2021. 720 с.

Sylenko A.V

THE STATE OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT OF THE PROBLEMS OF INVESTIGATING THE MURDERS OF HOSTAGES OR KIDNAPPED PERSONS

In this article, it has been emphasized that the urgent and timely issue of forensic support for the activities of identifying and pre-trial investigation of such a qualified type of murder as the intentional murder of a hostage or a kidnapped person by forming an appropriate

separate forensic methodology is urgent and timely. It has been found that the theoretical basis of the specified activity is to clarify the state of scientific development of the issues of investigating the murders of a hostage or a kidnapped person by analyzing the scientific achievements of specialists in the fields of criminal law, criminology, criminal procedure and forensics. An analysis of the state and level of resolution of issues related to the regulation of the theoretical and practical foundations of the criminal-legal qualification of criminal offenses, the organization and implementation of activities for the prevention, counteraction and pre-trial investigation of criminal offenses and crimes, the formation of group, specific and sub-specific forensic methodologies has been carried out. The focus has been on the features of qualification and investigation of criminal offenses against the life and health of a person in general and intentional murders (general and qualifying) in particular. The state of research on issues related to the investigation of murders, in particular of a hostage or kidnapped person, has been reviewed at the monographic level (dissertations, monographs), in scientific articles and reports (in periodicals, materials of conferences, seminars, round tables, symposiums, etc.), in scientific and practical publications (scientific and methodological and methodological recommendations, scientific and practical and practical manuals). It has been established that the work on the features of the investigation of the murders of a hostage or kidnapped person is fragmentary and does not fully resolve the issues related to the formation of a corresponding separate forensic methodology.

Key words: forensic methodology, killing of a hostage or kidnapped person, criminal offenses against the life of a person, pre-trial investigation, theoretical basis, scientific development.